

Swedish Geotechnical Society

Svenska Geotekniska Föreningen

SGF Nyhetsbrev 1:2014

Februari 2014

SGF Nyhetsbrev 1:2014

Innehåll

- Ordet är fritt
- Aktuellt från SGF: *GD-dagen, Bästa examensarbetet, Årsmöte/100 år, BGS, Samhällsbyggaren, EYEGC, Hemsida, kurskatalog, print-on-demand, fälthandbok, lokala årsmöten, webinarier*
- Nytt från Branschen: *AMA 13, Ackreditering*
- Högskola och universitet: *Nya forskare, många examensarbeten, geo-lab, artiklar, projekt*
- Internationellt: *ISSMGE TC, ESCMGE, DFI konferens Stockholm*
- Publikation: *SGF rapport 1:2013 – Geoteknisk Fälthandbok*
- Kommande aktiviteter: *Vårens kurser och seminarier*

Ordet är fritt

SJs Geotekniska kommission firar 100 år. Är det dags att vi kliver ut genom fönstret? Att vi på samma sätt som en annan 100-åring, känd från bok/film, visar att det är vi som påverkat och förändrat, kanske inte världshistorien, men visst är det vi som skapat en stabil grund för Sverige, eller? Om det inte varit för oss hade våra järnvägar fortfarande skredat ut i våra älvvar/vattendrag, om det inte varit för oss hade våra hamnar flutit ut till havs, om det inte varit för oss hade vi inte kunna bygga på våra lösa leror, om det inte varit för oss....

Hur långt har vi kommit på 100 år? När man läser citat från kommissionens slutbetänkande så inser man att de brottades med samma problemställning som vi. Att välja rätt nivå på åtgärd, som ger en rimlig risknivå utan att kosta skjortan. Hur bra är vi på att ställa risknivån ur ett samhällsperspektiv mot beställarens plånbok och vår egen yrkesetik? Är vi bättre på detta idag, eller är det så att faktorerna blivit så många fler, så komplexa och att plånboken har en tendens att vara mest högljudd?

Jag tror vi kommit en god bit framåt, tack vare alla som bidragit genom åren. Men sedan är det inte alltid lätt att hålla huvudet kallt och föreslå rätt nivå på åtgärd.

Gunilla Franzén
Ordförande SGF

Aktuellt från SGF

Årsmöte och 100-års firande – 12 mars

Den 12 mars är vi minst 100 stycken (så många anmälda var det 14/2) som kommer att fira att [SJs Geotekniska kommission](#) fyller 100 år. Vi öppnar dörrarna kl.16.00 och du ges då möjlighet att vandra runt i GD-utställningen i kommissionens spår. Den vetgirige kommer att ha möjligheter att gå hem med vinst efter kvällen. Vid 17.00 så bänkar vi oss och lyssnar på ett antal personer som arbetar vidare i kommissionens anda att med nyfikenhet och hårt arbete driva utvecklingen framåt – våra examensarbetare. Därefter följer det formella årsmötet. Vad gjorde SGF 2013 och vad planerar SGF för 2014? Verksamhetsplan och verksamhetsberättelse finns tillgängliga på hemsidan senast 26 februari. Efter årsmötet fortsätter 100-årsfesten, med mingel, mat, musik, tal, prisutdelning... Det är även möjligt att det kommer ett oväntat besök under kvällen. Vid 22-tiden stänger vi lokalen, detta för att garantera att vi alla får vår skönhetsömn inför GD. Missa inte att anmäla dig även till [dagen före GD](#).

Bästa examensarbetet 2013

SGF har fått in fyra högintressanta examensarbeten från våra högskolor i Luleå, Lund, Göteborg och Stockholm. Det blir ett svårt val. Missa inte möjligheten att göra din bedömning, när de nominerade teknologerna

själva presenterar sina arbeten i samband med årsmötet den 12 mars.

GD-dagen 13 mars

Den 13 mars är det dags för [GD-dagen](#), denna gång med temat "Geoteknikerns framtida roll". Du har väl inte missat att anmäla dig? Utställningen är full men det finns fortfarande möjlighet att anmäla sig till själva dagen. Missa inte denna möjlighet att träffa kollegor och lyssna till intressanta föredrag samt årets höjdpunkt – paneldebatten.

BGS kan få en starkare koppling till SGF

Under en längre tid har diskussioner förts mellan SGF och BGS (Byggnadsgeologiska sällskapet) om möjliga samarbetsformer. Flera gemensamma arrangemang har genomförts, främst i Stockholmsområdet. Den finna många naturliga beröringspunkter mellan föreningarna och det har därför varit självklart att fundera över hur samverkan kan vidareutvecklas. Det förslag som tagits fram innebär att vid såväl BGS som SGFs årsmöte, kommer man att föreslå, att BGS från och med 2015 ingår som en kommitté under SGF. Detta skapar många nya möjligheter för SGF, att föreningen nu kan få tydligare koppling till Ingenjörsgologi/Berggrund och teknik. Har du synpunkter på förslaget med att BGS ska ingå i SGF, så hör av dig till info@sgf.net

Samhällsbyggaren – VÅR tidning!

Under 2014 har SGF kommit överens med Samhällsbyggarna om att prova en tätare samverkan mellan organisationerna (Samhällsbyggarna består bl.a. av det som tidigare hette SVR). Detta innebär bl.a. att vi under 2014 kommer att ha [Samhällsbyggaren](#) som VÅR tidning. Alla SGF medlemmar kommer att få tidning till sin hemadress. Tanken är att vi gemensamt ska lyfta fram geoteknik/grundläggning/miljögeoteknik och sprida information till en bredare publik dvs. bredda tidningens innehåll. Vi hoppas även att det ska bli en hel del matnyttigt i tidningen för oss SGF:are. Planerat utgivningsdatum är 6 mars, med totalt 6 nr/år. Om du inte får ett exemplar till din hemadress – kontrollera att du har rätt adress i medlemsregistret. Vi har ett provår 2014 och inför 2015 så utvärderar vi tillsammans om vi ska fortsätta.

Webbinarier – missa inte vårens serie

[Webbinarierna](#), ett webbaserat seminarium där du deltar via din dator, är nu i full gång. Två välbesökta webinarier med tema Riskhantering har genomförts och fler är på gång. Preliminärt

varannan vecka, en eftermiddag mellan kl.15.00 till 15.45, under våren. Tema och hur du ansluter hittar du på hemsidan. Tanken är att på ett enkelt sätt kunna erbjuda såväl information som kortkurser. Deltagandet är gratis.

EYEGC – Vem ska representera Sverige?

Är du intresserad av att delta i [23rd European Young Geotechnical Engineers Conference?](#) Barcelona 2-5 september 2014. Jobbar du med geoteknik/miljögeoteknik, är yngre (dvs. inte fyllt 35 år), villig att skriva en artikel samt åka till Barcelona för att träffa likasinnade. Då har du möjlighet att skicka in din intresseanmälan till SGF styrelse, senast den **25 februari**. Notera att konferensämnen inkluderar såväl klassisk geoteknik som miljögeoteknik. SGF kan nominera två personer och bekostar konferensavgiften (inklusive boende). Ange namn, företag, ålder samt varför du vill åka till Barcelona.

Ny hemsida

Åsikter, tankar, idéer, önskemål – äntligen har vi lyckats sy ihop den nya hemsidan. Huvudmålet med den nya hemsidan är att samla bilden av hela SGFs verksamhet samt göra den lättillgänglig. Detta så att du hittar den information du söker. Om vi lyckats bedömer du. Samtidigt har vi försökt få en fräsch enhetlig grafisk profil. Allt är inte klart, nya sidor kommer succesivt. Saknar du någon information, så hör av dig med dina idéer.

SGFs Kurskatalog nu tillgänglig

En nyhet på hemsidan är "kurskatalogen" eller kanske ska vi säga [kursöversikten](#). Vi har helt enkelt listat alla SGFs kurser och redan nu försökt sätta datum för när kurserna ska genomföras. Gå in i översikten, klicka på den kurs du är intresserad av, så får du mer information om kursen samt hur du anmäler dig. När det gäller SGF standarders kurser om Europastandarder så är de flesta öppna så att du kan anmäla dig. Missa inte Grundkursen som går redan den 23 mars.

SGFs Webshop – print-on-demand

I samarbete med Arkitektkopia lanserar nu SGF ett nytt print-on-demand-system. I vardagligt tal kallar vi detta "SGFs webshop". Från och med februari 2014 så finns SGFs rapporter och notat tillgängliga via det nya systemet. Förändringen innebär att du inte längre vänder dig till SGFs sekretariat för att beställa en rapport, utan själv går in i det nya systemet. Där väljer du att ladda ner rapporter/notat i pdf-format eller beställa en

tryckt version. Nedladdning av pdf är som tidigare kostnadsfritt. Systemet syftar till att förbättra åtkomligheten av material framtaget i SGFs regi. Läs mer om [print-on-demand](#).

Geoteknik Fälthandbok – nu är den här!

Äntligen har SGF Rapport 1:2013 Geoteknisk Fälthandbok kommit. Behovet av en ny reviderad fälthandbok har funnits en tid, framförallt efter införandet av Eurokoderna i vår geotekniska bransch. Handbokens målgrupp är fortfarande fältingenjörer, ansvariga geotekniker och beställare av geotekniska fältundersökningar. Innehållet i fälthandboken redovisar SGF:s uppfattning och kan betraktas som normgivande i de delar som inte behandlas i standarder eller andra regelverk. Handboken baseras på tidigare fälthandboken, SGF Rapport 1:96, varefter ett antal författare har ändrat, bearbetat och utökat textavsnitten. För mer [info](#) och [nedladdning](#).

IEG:s TD Grunder – reviderad version

För närvarande pågår en översyn av flertalet av IEGs tillämpningsdokument som SGF förvaltar sedan IEG upplöstes 2011. Succesivt under 2014 kommer de reviderade dokumenten att göras tillgängliga via [SGFs webshop](#) Redan nu finns TD Dokumenthantering och TD Grunder tillgängliga. Behöver du tillgång till de andra TDna så maila till standarder@sgf.net.

SGF Öst – Årsmöte – Lära för livet

Den 4 februari höll SGF öst sitt årsmöte på KTH. Förutom sedvanliga årsmötesförhandlingar, så höll Stefan Larsson, Professor Geoteknik ett föredrag om ”Lära för livet”. Följt av en givande diskussion om generationsskiftet i branschen.

Nordisk Markvibrationsdag

Boka redan nu in den 20 oktober i din kalender. Då genomförs den andra nordiska [markvibrationsdagen](#) i Ålborg, Danmark.

Årsmöte SGF väst och SGF syd

Läs mer om de planerade årsmötena i [SGF väst](#) (2014-02-19) och [SGF syd](#) (2014-03-05) på hemsidan.

Erfarenhetsåterföring

Under denna rubrik presenterar vi erfarenheter från projekt, både kluriga lösningar och när det inte gick som planerat. Jag har hört att alla [sätt är bra](#) utom de dåliga, men säkerhet var knappast prioriterat av denna grävmaskinist och hans kollega hamnade i [djup skit](#). Att [undersöka jord](#)

är en utmaning, det blir inte alltid som man tänkt sig, men det är skönt att veta att vi inte är ensamma om att göra [misstag](#).

Nytt från Branschen

AMA13 finns nu att köpa från Byggtjänst

I mars publiceras [Nya AMA](#) anläggning, referensverket för tekniska beskrivningar för anläggningsarbeten. Förändringar mot tidigare versioner har bl.a. skett avseende; permanenta sponter, geosynteter, schakter, släntlutning.

Knutpunkten – är ackreditering en väg fram?

Boka redan nu in nästa öppna möte med [Knutpunkt Geostandarder](#) den 10 april. Under eftermiddagen kommer vi att ha ett öppet diskussionsmöte som bl.a. kommer att behandla kvalitet och certifiering. Är ackreditering en framkomlig väg inte bara för lab utan även för fält och handläggare? Mer information kommer.

Bygg & Teknik – Geonumret nu ute

Varje år har [Bygg och Teknik](#) ett nummer där man fokuserar på Geoteknik. I år hittar du artiklar om geoteknisk bärförmåga, vibrationer vid pålning och spontning, skillnaden mellan geoteknikern i Norge och Sverige, arbetsmiljö/säkerhet, borrhäls teknik, framtidens undervisning och mycket mer.

Universitet och högskola

Nya licentiater

Vid Luleå har Nina Lintzén försvarat sin licentiatsuppsats om [mekaniska egenskaper hos artificiell snö](#). Grattis Nina!

Kommande licentiatpresentationer

Vid Luleå presenterar Pooya Vahdati den 3 mars sin licentiatsuppsats med titeln [“Identification of soil parameters in an embankment dam by mathematical optimization”](#).

Examensarbeten

Listan med examensarbeten är lång! Nedan finner du författare och namn, samt om möjligt länk till pdf. Bergman, Mikael - [Konstgjord Snö och dess Mekaniska Egenskaper](#), Af Petersens, Magnus - [Modell för lerans odränerade skjuvhållfasthet i anslutning till Göta älv](#), Dagli, Deniz - [Placement of Thickened Tailings](#); Muhammad Shehzad Khalid - [Dynamic analysis of an Upstream Tailings Dam](#); Winsa, Minna - [Finfilter i fyllningsdammar: Jämförande studie av krossade och naturliga material](#), Sjauna, Lajla - [Uppföljning av tjälåtgärder på lågtrafikerat vägnät i Norrbotten](#), Törnqvist, Hjalmar – [Kon-](#)

[solidering i sulfidjord : En fallstudie på väg E:12 norra länken, Västerslätt, Umeå](#); Strand, Jonas - [Grundvattenhantering vid broschakter: Jämförelse mellan bygghandling och utförande](#); Lundman, Björn - *Utvärdering av de geotekniska undersökningarna för Citylink tunneln i Stockholm*; Imran Zafar och Hariswor K.C. - [Automatic Detection and Classification of Pavement Damages based on Laser Scanning Data](#); Westdahl, Carolina - [Laboratoriepackning och materialseparationsförsök på ett krossat filtermaterial](#); Sundelin, Erik - [Glimmermineralens påverkan på obundna bärlager : Glimmerhaltens inverkan på kornfördelning och tjällyftning](#); Westling, Arvid - *Val av stödkonstruktion-Projektspecifik studie vid Kv. Heimdal, Uppsala*; Kahlström, Mats - [Plaxis 2D Comparison of Mohr-Coulomb and Soft Soil Material Models](#). Vid KTH har följande exjobb presenterats. Alex Gebretsadik. *Cyclic loading of lime-cement improved clay – a laboratory study*. Zhaleh Habibnezhad *Stability Analysis of Embankments Founded on Clay – a comparison between LEM & 2D/3DFEM*

Nya forskare och forskarstuderande

Chalmers har utsett Prof. David Muir Wood från universitetet i Dundee som ass. professor under en 3 årsperiod med början i januari 2014. Han kommer att tillbringa 2-4 månader per år vid Chalmers, och arbeta med grundläggande jordmodellering. Jenny Lindblom börjar som forskare i Luleå i februari, med inriktning mot dammar. Luleå har tre nya forskarstuderande bl.a. med inriktning på tjälproblematik. Vid såväl KTH, Luleå som Chalmers pågår rekryteringar. KTH utlyser en doktorandtjänst inom berg. I Luleå är professorstjänsten under tillsättning, och vid Chalmers kommer inom kort en adjungerad professur, en post doc. position och en doktorandtjänst att utlysas. Vill du veta mer? Hör av dig till [Stefan](#), [Minna](#) resp. [Sven K.](#)

Nya artiklar

Från KTH har bl.a. följande artiklar publicerats i vetenskapliga tidskrifter. Johan Spross och Stefan Larsson, [On the observational method for groundwater control in the Northern Link tunnel project](#), J. Spross, F. Johansson och S. Larsson [The use of pore pressure measurements in reassessments of concrete dams founded on rock](#),

Uppgraderat geo-lab

Under våren-sommaren 2014 så uppgraderar Chalmers sitt Geo-lab. Det är bl.a. 3Msek från

strategiska medel som används för att skapa ett tre-gångs så stort klimat-kontrollerat forskningslaboratorium där det bl.a. kommer att finnas 5 nya flexibla triaxial/K0 test celler.

Nya forskningsprojekt

Flera nya forskningsprojekt har startats upp och från Chalmers kan bl.a. följande projekt nämnas; *Geothermal foundations on soft clays*, där man undersöker långtidseffekten av cyklisk belastning orsakad av geotermiska installationer. Ett annat Chalmersprojekt är *EMPPIRIC (On electrokinetic material response in marine clays)*, ett FP7 projekt med syfte att studera effekten av elektrokinetics på de hydro-mekaniska beteendet och mikrostrukturer hos sensitiva leror. Detta görs med en innovativ kombination av materialvetenskap, geoteknik och elektroteknik.

Internationellt

ECSMGE 2015

Tills sist blev det 7 abstracts som skickades in från Sverige till ECSMGE – Tack! Sverige lär inte vara det land som kommit in med flest, med tanke på att de totalt fått in 1000 abstracts. Istället får vi se till att vi har de mest intressanta artiklarna.

ISSMGE TC 104

TC-104 Physical Modelling in Geotechnics hade den 13 januari 2014 ett möte i Perth, Australien, Jelke Dijkstra deltog från Sverige. Vid mötet valdes Prof. Andrew McNamara från City University i London till ny ordförande för kommande fyraårs period. I direkt anslutning till mötet hölls konferensen ”The 8th International Conference on Physical Modelling in Geotechnics”. Jelke rapporterar några av de trender han noterade under konferensen; övergång till mer omfattande testning t.ex. seismisk testning, avancerad instrumentering med MEMS sensorer, optisk mätning där man använder ”Particle Image Velocimetry”, standardiserad karakterisering av jord med miniatyr CPT mm. Läs [Jelkes summering](#) på hemsidan. Här finns inom kort mer info om övriga TC.

DFI/FFC -Konferens i Stockholm, maj 2014

Den 21 till 23 maj, 2014 arrangerar DFI/FFC konferens i Stockholm. Temat är ”Global Perspective on Sustainable Execution of Deep Foundation Works”. Missa inte möjligheten att träffa kollegor från hela världen. Läs mer och anmäl dig på konferensens [hemsida](#).

Publikationer

SGF publikationer

SGF:s rapport 1:2013 ”[Geoteknisk fälthandbok](#)” är fastställd av styrelsen och finns tillgänglig via SGF web shop. I webshopen även de reviderade

tillämpningsdokumenten [IEG rapport 4:2008 R1](#) Dokumenthantering och [IEG rapport 2:2008 R3](#) Grunder publicerade.

Kommande kurser, seminarier, workshops – läs mer på www.sgf.net

SGF kurser

2014-våren	Allmän kurs provtagning – certifiering
2014-03-18/20	SGFs Huvudkurs del 2
2014-03-25	SGF standarder Grunder del 1
2014-04-24	SGF standarder Grunder del 2
2014-04-xx	Inklinometer
2014-05-13	SGF standarder Slanter och bankar
2014-05-14/16	SGFs huvudkurs fältgeoteknik del 1 – preliminärt
2014-06-10/12	SGFs Huvudkurs del 3
2014-09-10	SGF standarder Stödkonstruktioner del 1
2014-09-17	SGF standarder Pålar del 1
2014-09-23/26	Miljötekniska markundersökningar
2014-10-07	SGF standarder Stödkonstruktioner del -
2014-10-8/10	SGFs huvudkurs fältgeoteknik del 2 – preliminärt
2014-10-16	Utbildningsdag handläggare laboratoriemetoder
2014-10-21	SGF standarder Pålar del 2
2014-11-05	SGF standarder Plattor
2014-11-21	SGF standarder Europastandarder grunder fält och lab
2014-11-26/27	Riskbedömning av förorenade områden
2014-hösten	Certifieringskurs jord/grundvatten
2014-hösten	Certifieringskurs sediment

Seminarier och Workshops

2014-02-19	SGF väst årsmöte
2014-03-05	Webbinarie – RISK – läs mer på hemsidan
2014-03-05	SGF syd årsmöte
2014-03-12	SGF årsmöte med firande av att SJ Geotekniska Kommission firar 100 år
2014-03-13	Grundläggningdagen
2014-03-20	Webbinarie – RISK – läs mer på hemsidan
2014-04-01	Webbinarie – RISK – läs mer på hemsidan
2014-04-25	Webbinarie – RISK – läs mer på hemsidan
2014-05-13	Webbinarie – RISK – läs mer på hemsidan
2014-05-14	Branschdag laboratorier - Linköping
2014-10-20	Nordisk Markvibrationsdag

Studiebesök Återkommer med vårens studiebesök i separat utskick och på hemsidan

Konferenser

2014-05-21/23	DFI-EFFC - Global Perspective on Sustainable Execution of Deep Foundation Works
2015-09-13/17	ECSMGE - Edinburgh
2016-05-25/29	NGM Island

Om Nyhetsbrevet

SGF:s nyhetsbrev ger dig som geotekniker och miljögeotekniker ett axplock av nyheter som på ett eller annat sätt berör ditt arbete. I varje nyhetsbrev informerar vi om SGF:s kommande kurser/seminarier, nya SGF publikationer, och aktuellt inom föreningen. Detta kompletteras med nyheter från branschen (nationellt och internationellt), högskolor/universitet samt dags aktuella frågor. Understruken text är länkad till hemsidor där du kan läsa mer. Frågor och bidrag till kommande Nyhetsbrev mailas till info@sgf.net. Inskickade bidrag kommer att beaktas, men SGF förbehåller sig rätten att gallra bland materialet samt formulera om text. Märk e-posten Nyhetsbrev